

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Praha 8, Štěpničná 1

Štěpničná 1/1964, 182 00 Praha 8 - Libeň

Identifikátor zařízení: 600 039 684

Termín konání komplexní inspekce: 12. a 13. února 2001

Čj.	015 78/01-1029
Signatura	ka8au109

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Trojtřídní mateřská škola je umístěna v účelové budově v oblasti vilové zástavby. Místnost pro čtvrtou třídu je využívána jako tělocvična. Do mateřské školy dochází v letošním roce 56 dětí. Kapacita školy v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 100 dětí. Dvě třídy mají celodenní provoz, ve třetí třídě je provoz pouze dopolední. Počtům dětí odpovídá i počet učitelek. Věkové složení tříd je heterogenní. Čtyři děti mají odklad povinné školní docházky, rozhodnutí o odkladu byla předložena. Mateřská škola je zálohovou organizací, v současné době ředitelka zvažuje přechod do právní subjektivity.

Dvě děti jsou cizí národnosti, vietnamské a ukrajinské.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti.

Učitelky využívají pro přípravu vzdělávací práce Kurikulum doc. E. Opravilové a současně se opírají o časově tématické plány k Programu z roku 1984. Vlastní plány písemně nezpracovávají. Tématická promyšlenost vzdělávací práce se tak projevuje jen v některých časových obdobích, snaha o plánování v integrovaných celcích není patrná. Stanovené cíle jsou diferencovány podle věku dětí a respektují didaktické zásady. Vzdělávací činnosti jsou zařazovány převážně rovnoměrně.

Návaznost plánování na úkoly ročního plánu a koncepční záměry nelze dobře realizovat z důvodu obecného pojetí zpracování koncepčních cílů.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogický kolektiv trojtřídní mateřské školy tvoří pět učitelek včetně ředitelky. Ředitelka absolvovala vzdělání v oboru předškolní pedagogiky studiem na PGF UK, ostatní učitelky rovněž splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a kvalifikačních předpokladech výchovných poradců. Jedna z učitelek je v důchodovém věku, pedagogická praxe dalších učitelek je také dostatečně dlouhá. Kolektiv učitelek i provozních zaměstnanců je stabilní. Služby učitelek jsou vytvářeny se zřetelem na možnost souběžného působení v době pobytu venku a při zajišťování mimoškolních akcí.

Prostorové podmínky pro realizaci vzdělávacího programu jsou velmi dobré. Prostorná tělocvična je pravidelně využívána pro tělovýchovné aktivity dětí. V odpoledních hodinách je pronajímána na cvičení budoucích maminek, vedené rehabilitační pracovníci. Přilehlé prostory byly upraveny na společenskou místnost, která slouží dětem i dospělým (kroužek hry na flétnu, klubovna). Vybavení tělocvičny je účelné a atraktivní, tělocvičné nářadí splňuje zdravotní i bezpečnostní podmínky pro cvičení předškolních dětí. Nábytek ve třídách je postupně obměňován a modernizován, při výběru ředitelka sleduje především účelnost a estetiku. Veškerý materiál ke hrám je dětem dostupný, hračky jsou umístěny v policích a přenosných obalech. Škola je dobře vybavena i didaktickou technikou, nejvíce jsou využívány radiomagnetofony. Děti se podílejí na výzdobě interiéru výtvarnou a pracovní tvorbou, estetika prostředí je ovlivňována i každodenní tvorbou konstruktivní, která je ve všech třídách

variabilně dotvářena neomezenou dobu. Školní zahrada svou rozlohou umožňuje volný pohyb dětí, vkusným a účelným sportovním vybavením i možnost her a sportovního i relaxačního využití.

Ve třídách jsou optimálně zajišťovány psychohygienické podmínky prostřednictvím rozvrhu denních činností, které nejsou striktně časově rozvrženy. Spontánním aktivitám a dětským herním činnostem je věnován široký časový prostor, který ve všech třídách výrazně převažuje nad organizací činností řízených. Přejchody mezi spontánní hrou a řízenou aktivitou jsou nenásilné, cíle a úkoly jsou plněny převážně skupinovou a individuální formou, děti se mohou ke hrám vracet jednotlivě, podle vlastního přání. Náročnost plněných cílů i schopnost koncentrace dětí je diferencována dle věkových a individuálních zvláštností jednotlivců. Odpočinek na lehátkách je realizován pro všechny děti s tím, že děti s menší potřebou spánku si mohou prohlížet časopisy a knížky, případně odpočívat kratší dobu. Pitný režim je zaveden funkčně, děti jsou učitelkami k pití vybízeny. Vzhledem k počtu docházejících dětí je možnost volného pohybu při hrách i tělocvičných aktivitách velmi dobře zajišťována. Péče o děti se speciálními potřebami je uskutečňována formou zpracovaných individuálních plánů pro děti s odloženou povinnou školní docházkou a děti problémové a spočívá i v úzké spolupráci s rodinou a odborníky (pedagogicko-psychologická poradna, dětský lékař).

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Hospitace byly uskutečněny ve všech třech třídách. Spontánní činnosti měly charakter volných i částečně učitelkami řízených her, nabídka hraček a pomůcek byla podmíněna buď záměrem sledovaným učitelkou nebo přáním dětí. Pozitivním rysem ve všech třídách byla možnost zachování rozehraných her do dalších dnů, partnerství učitelek ve hře a především optimální časový prostor. Děti zvolené hry dovedly učitelky rozvíjet přidáním námětově vhodných materiálů či zapojením dětí do výroby dalších pomůcek, které následující den hry kreativně obohatily.

Řízené činnosti byly organizovány skupinově, individuálně a frontálně. Individuální charakter měla výtvarná a pracovní činnost, která probíhala při ranních hrách ve dvou třídách. Děti měly možnost volby hry či řízené činnosti, některé si zhotovily výrobků několik. Zejména pasivnější a nejmladší děti mohly činnost druhých nejprve pozorovat a zúčastnit se až druhý den. Výtvarná činnost v další třídě byla společná, ale aktivní spoluúčast vyplynula ze zvolené motivace a zájmu dětí. Organizace respektovala individuální tempo dětí, motivace podporovala citový prožitek. Fantazie dětí byla zpočátku omezena předloženou ukázkou vytvořenou učitelkou, ale v průběhu děti prostřednictvím výtvarné techniky a haptického zážitku osobitě realizovaly své představy. Pohybové činnosti realizované ve třídách formou ranního cvičení měly charakter pohybových her a motivačních aktivit, často s prvky tvořivé dramatiky. Kladem bylo uvolnění, společný zážitek z pohybu i možnost nezúčastnit se, daná nejmladším dětem. Tato forma cvičení však důsledně nerespektuje zdravotní hlediska fyziologického vývoje předškolních dětí. Větší důraz je proto kladen na tělovýchovné aktivity realizované několikrát týdně v tělocvičně, organizace je rozlišena dle věkových skupin

a formy a metody jsou voleny vzhledem ke schopnostem i možnostem příslušné skupiny. Sledované cvičení nejstarších dětí bylo efektivní, náročnost časová i fyziologická byly přiměřené, organizace podporovala neustálou aktivitu a zapojení všech dětí ve skupině. Vhodně byla zařazována relaxace a vydýchání po náročné pohybové aktivitě. Děti zvolená pohybová hra umožnila svou dramatickostí prožitek a seberealizaci. Organizace byla náročná zejména na zajištění bezpečnosti dětí, což se učitelce podařilo zvládnout velmi dobře.

Při všech sledovaných činnostech byly dodržovány potřebné hygienické zásady. Návyky jsou u dětí rozvíjeny, méně již důsledně upevňovány zejména u nejstarších dětí. Stolování je ve všech

třídách kulturní, děti se na jeho přípravě i úklidu podílejí pouze částečně.

Motivace a hodnocení

Učitelky kladou důraz na využití vhodné motivace jako na základní prostředek ke vzbuzení zájmu dětí o nabízenou činnost. Při spontánních činnostech stimulovaly děti ke hrám nabízené hračky, výtvarný materiál, ale také již probíhající hra kamarádů a činnost učitelek. Při řízených činnostech učitelky využívaly dětských představ a emocí, motivace probíhala během celé činnosti. Stimulujícím prostředkem k činnosti byly i hotové výtvarné práce ostatních dětí. Učitelky děti kladně hodnotí a povzbuzují jak v průběhu činností, tak i v závěru, individuální oceňování následující ihned po citovém prožitku však působilo násilně. Formy hodnocení byly jak individuální, tak společné, děti byly vedeny k hodnocení práce či jednání druhých. Přestože učitelky hodnotily i s kritickým přístupem, nebylo hodnocení negativní.

Interakce a komunikace

Vzájemná komunikace ve všech třídách byla založena na důvěře, respektování dětské osobnosti a partnerství. Dětské spontánní projevy jsou podporovány, verbální projev dětí není omezován ani při řízených činnostech. Výrazná dominance učitelky nebyla při verbálním i nonverbálním projevu zachycena, komunikace učitelek a dětí má rovnovážnou polohu. Při jazykovém projevu dětí je učitelkami sledována jeho gramatická správnost i rozvoj slovní zásoby. Vzhledem k zaujetí dětí při všech činnostech nebyly zaznamenány projevy nekázně. Nejstarší děti dodržovaly při cvičení určená pravidla, projev agresivity u jednoho dítěte byl učitelkou okamžitě a klidně potlačen.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací práce nevytváří kontinuální systém a jeho úroveň je hodnocena jako průměrná. V realizaci pedagogického procesu převažoval tvořivý přístup učitelek s respektováním dětské osobnosti. Pro spontánní činnosti byl vytvořen optimální časový prostor, do kterého byly řízené aktivity nenásilně začleňovány. Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou zajišťovány velmi dobře. Organizace, formy a metody, stejně jako motivace, hodnocení, interakce a komunikace při spontánních aktivitách mají úroveň vynikající, při řízených velmi dobrou. Vzdělávací činnost školy má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V koncepci školy jsou stanoveny dlouhodobé cíle v obecné rovině, v souladu se současnými trendy. Pracovní plán školy obsahuje další úkoly, které s koncepcí obsahově souvisí, ale nenavazují na ni. Jsou obecně doplněny prostředky realizace pro bližší objasnění učitelkám. Ze stanovených cílů je patrné, že ředitelka je obeznámena se základními prioritami a potřebami současné předškolní výchovy. Cíle však nevycházejí z konkrétních podmínek mateřské školy, ačkoli obsahem výroční zprávy je dobře zpracovaná analýza a konkrétní hodnocení práce.

Pracovní plán školy je zpracován na víceleté období. Jeho cíle jsou realizovatelné v případě vyšší míry konkretizace.

Organizování

Ředitelka při řízení organizačního uspořádání školy vychází především ze stability pedagogického i provozního kolektivu a vzájemné úzké spolupráce všech členů. Svou zástupkyni pověřuje dílčími úkoly organizačního charakteru, odborné řízení zvládá ředitelka sama. I ostatní pracovnice školy přejímají svůj určený díl odpovědnosti za vzdělávací práci a hladký provoz. Vnitřní řád školy určuje práva a povinnosti rodičů. Povinná dokumentace školy je vedena v odpovídajícím rozsahu a v souladu s právními předpisy.

Informační systém školy zohledňuje velikost a charakter předškolního zařízení. Ředitelka upřednostňuje denní osobní kontakt se všemi zaměstnanci. Pro sdělování zpráv využívá také informační nástěnku a především plánované pedagogické a provozní porady a metodická sdružení.

Informační servis rodičům je zpracován kvalitně, rodiče mají možnost podrobných informací jak organizačního, tak odborného charakteru na nástěnkách v šatně, kde jsou seznamováni i s pedagogickou osvětou. Zde jsou také informováni o úrovni výtvarných prací dětí. Ředitelka školy má pro rodiče vyhrazeny poradenské hodiny, které rodiče využívají ke konzultacím o dětech. Vztah k rodičům je blízký, škola je jim otevřená. Pro bližší informovanost pořádá škola pravidelně pro rodiče schůzky. Tradicí se stávají některé společné akce a školní akademie.

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou je funkční, zaměřená především na školní zralost dětí. V současné době se nevyskytují jiné problémy, vyžadující odbornou pomoc.

Mateřská škola spolupracuje také se sousední základní školou, zvláště v době před zápisem, kdy se děti při návštěvách školy obeznámí s prostředím.

Z nabízených zájmových aktivit mají děti možnost navštěvovat kroužek anglického jazyka, flétny a cvičení. Všechny tyto nadstandardní činnosti jsou placené, vedené odbornými lektory a realizované v dopoledních hodinách, což poněkud narušuje vlastní vzdělávací program školy. Jednou týdně dojíždějí děti na kurzy plavání do Neratovic. Kromě toho pořádá škola ve školním roce časté výlety do okolí a pravidelné výjezdy na školy v přírodě.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy využívá stability pracovního kolektivu k vytváření příznivé pracovní atmosféry a vzájemných vztahů. Při svém demokratickém stylu řízení má přirozenou autoritu a je schopna účinně lidi motivovat k pracovním výkonům. Uvědomuje si potřebu vzdělávání učitelek a vede v tomto duchu všechny učitelky. Poznatky získané na obvodních vzdělávacích

akcích i v Pražském centru si učitelky vzájemně předávají na pedagogických radách, které mají kvalitní úroveň.

Pro hodnocení pracovníků má ředitelka stanovena kritéria. Sama je metodicky zdatná a umí přesvědčivě učitelky vést k žádoucímu naplňování potřeb dětí. Je schopna jim poskytovat potřebnou metodickou pomoc.

Kontrolní mechanismy

V plánu kontroly ředitelka školy stanoví témata, kterým chce při kontrole věnovat pozornost. V kontrolním systému však není žádná evidence o výsledcích, neboť ředitelka upřednostňuje průběžné pozorování práce učitelky bez záměrných hospitačních vstupů. Vychází přitom ze skutečnosti, že práci učitelky dlouhodobě dobře zná. Hospitační záznamy nejsou zpracovány. Rozbor a zobecňující závěry z hospitační činnosti nejsou v pedagogických radách patrné.

Kontrolu správních zaměstnanců provádí ředitelka průběžně, každý den prověřuje řádný chod školy. Písemnou evidenci si nevede.

Hodnocení kvality řízení

Pro kvalitní řízení má ředitelka školy dobré podmínky v příznivé pracovní atmosféře a vzájemných vztazích mezi zaměstnanci. Svým pozitivním přístupem a přirozeným motivováním lidí dobře zvládá vedení mateřské školy. Organizační uspořádání a informační systémy školy jsou funkční. Vedení a organizování dosahuje velmi dobré úrovně.

Dlouhodobé plánování se zaměřuje na současné priority v předškolní výchově a je mu v obecné rovině věnována dostatečná pozornost. Pro krátkodobé plánování nejsou cíle dostatečně konkretizovány a na vzdělávací práci a kontrolní činnost navazují jen částečně. Plánování a rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou průměrné.

ČŠI hodnotí kvalitu řízení vzhledem k výsledkům vzdělávací práce jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení z 1. července 1999
- Kurikulum školy
- Rozhodnutí o odkladech školní docházky (4x)
- Dokumentace o dětech - přihlášky a evidenční listy
- Docházka dětí
- Přehledy výchovné práce
- Rozpis služeb učitelek
- Řád školy
- Záписy z pedagogických porad
- Výroční zpráva
- Personální dokumentace

ZÁVĚR

Pozitiva:

- optimální časový prostor pro spontánní činnosti
- partnerský přístup učitelek k dětem
- příznivá pracovní atmosféra a vztahy mezi zaměstnanci
- účelné vybavení mateřské školy
- respektování potřeb dětí

Negativa

- nižší efektivita kontrolního systému
- menší promyšlenost v plánování vzdělávací práce

Mateřská škola je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány hospodárně a efektivně, v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindra Černá	J. Černá v. r.
Členové týmu	Mgr Stanislava Vandová	St. Vandová v. r.

V Praze, dne 20. února 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. února 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Mgr. Jaroslava Slepíčková

.Slepíčková v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-03-16	015 112/01-1029
Zřizovatel:	2001-03-16	015 113/01-1029

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		bez připomínek